

Afgifter. I de 5 Maaneder er endvidere Overskuddet af Statsvirksomhederne paa § 2 12 882 000 Kr. mod 11 430 000 Kr. i de samme Maaneder 1922—23. Det er ogsaa et Moment, der tyder i gunstig Retning. Hvad jeg særlig vil fremhæve her, er, at Indtægten for Statsbanerne af Gods-, Kreatur- og Postbefordring fra Juni Maaned har været i Stigning sammenlignet med de samme Maaneder 1922. Dette er utvivlsomt et Vidnesbyrd om en stigende Aktivitet i vort Næringsliv og maa tages som et gunstigt Varsel ikke alene for Statens Finanser, men for Udviklingen i Almindelighed. Noget ganske lignende ser vi for Postvæsenets Vedkommende, idet Postvæsenets samlede Driftsindtægt i Maanederne April—Maj og Juli—August har været større end i de tilsvarende Maaneder i Fjor; kun i Juni har Indtægten været mindre, men den samlede Indtægt for de 5 Maaneder har været væsentlig større. Udgifterne paa §§ 8—25 har i de 5 Maaneder været ca. 18½ Mill. Kr. mindre end i 1922—23. Men jeg gentager, skønt dette er gunstige Momenter, min Advarsel mod at drage for vidtgaaende Slutninger deraf.

Jeg skal nu gaa over til Finanslovsforslaget for 1924—25, som jeg herved har den Ære at fremlægge for det høje Ting. Indtægten paa §§ 1—7 er opgjort til 411 198 000 Kr. Her kan vi ikke sammenligne med Statsregnskabet, da dette vilde give et for gunstigt Indtryk, navnlig for Udgiftsparagraffernes Vedkommende, Finanslovsforslaget maa sammenlignes med den vedtagne Finanslov for 1923—24. Indtægten paa Finanslovsforslagets §§ 1—7 er altsaa 411 198 000 Kr. mod 375 538 000 Kr. paa Finansloven for 1923—24. Dette sidste Tal maa imidlertid suppleres, thi som det vil erindres, forlod Finansloven Rigsdagen, inden de midlertidige Skatteloves Forlængelse var vedtaget, saa at disses Udbytte ikke kunde medregnes, og ligeledes kunde man ikke paa denne Finanslov opføre den forventede Indtægt af den forøgede Ølskat og den forøgede Stempelskat af Cigarer og Cigaretter og endelig heller ikke Indtægten af den sidste Luksustoldlov, som jeg anslog til at andrage mellem 2 og 2½ Mill. Kr. Dette sidste Beløb holder jeg dog ude, da denne Lov ikke gælder længere end til December i Aar; de andre derimod anslaaer jeg til ca. 33 Mill. Kr., og

naar vi lægger dem til de 375½ Mill. Kr., kommer vi op paa 408½ Mill. Kr., altsaa dog noget mindre, end Indtægten for 1924—25 opgøres til.

Paa Indtægtssiden vil jeg først bede lagt Mærke til Indtægten af Statsvirksomhederne. Overskuddet af Skovvæsenet, som paa Finansloven for 1923—24 var anslaaet til 988 000 Kr., er paa Finanslovsforslaget for 1924—25 anslaaet til 1 287 000 Kr. baade som Følge af stigende Priser paa Skoveffekter og dalende Udgifter. Pr. 31. Marts 1923 er Skovenes Værdi i Statusopgørelsen bestemt til 43 179 000 Kr. Man vil se, at det anslaaede Nettoudbytte for 1924—25 udgør ca. 2,9 pCt. af Skovenes Værdi. Det er, naar det drejer sig om Skovdrift, ikke nogen helt slet Forrentning; selvfølgelig heller ikke nogen god, men vi er dog paa Vej, og et ret godt Stykke paa Vej, hen imod en passende Forrentning af dette store Statsaktiv.

Finansielt langt vigtigere er Statsvirksomhederne paa § 2. Her er anslaaet et Overskud af samtlige disse Virksomheder paa 13 578 000 Kr. imod 12 773 000 Kr. i 1923—24. Det maa nu bemærkes, at medens der trods de stærkt stigende Takster har været Underskud siden Finansaaret 1917—18 inklusive, saa naas disse Overskud her med væsentlig nedsatte Takster for Statsbanernes og Postvæsenets Vedkommende. Pr. 31. Marts 1922 viste Statusopgørelsen en samlet Værdi af den i Statsvirksomhederne anbragte Kapital af ca. 648 Mill. Kr., og det giver i Finansaaret 1922—23 kun en Forrentning af ikke ½ pCt., 0,43 pCt. Det er selvfølgelig en glædelig Fremgang fra de tidligere Finansaars store Driftsunderskud, men i og for sig er det en ganske utilstrækkelig Forrentning.

Det var under min forrige Periode som Finansminister fra 1910—13 en af mine Op-gaver at drive Statsvirksomhederne frem til en Forrentning af ca. 4 pCt. Maalet naaedes ikke, men vi nærmede os dog dertil, idet Forrentningen i 1913—14 — den Gang var Anlægskapitalen ca. 340 Mill. Kr. — dog gav et Udbytte af 11 443 000 Kr. eller 3,4 pCt. Vi kan nu regne, at Kapitalen pr. 31. Marts 1924 — det er naturligvis et Tal, der ikke kan opgøres nøjagtigt, det er skønsmæssigt — vil være ca. 700 Mill. Kr., og naar det budgetterede Udbytte altsaa vil